МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮНИЙ
АСУУЛТ

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон
Утас: 26-70-16, Факс: 32-70-16
E-mail: stategreathural@parliament.mn
http://www.parliament.mn

2024.08.05 № 09

БОЛОВСРОЛЫН САЙД
П.НАРАНБАЯР ТАНАА

Асуулт тавих тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.13 дахь заалт, 37 дугаар зүйлийн 37.1.1 дэх заалт, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн, 2024-2025 оны хичээлийн жил эхлэх гэж байгаатай холбогдуулан, Улсын Их Хурлын Гишүүний зүгээс боловсролын салбарын багш, ажилтнуудтай хийсэн уулзалтын үеэр гарсан санал, хүсэлтийн дагуу Танд дараах асуултыг тавьж байна. Үүнд:

1.Боловсролын сайдын 2024 оны 07-р сарын 19-ний өдрийн А/01 тушаалаар батлагдсан хичээлийн жилийн бүтцийн талаар:

1.1.2023-2024 оны хичээлийн жилийн бүтэц 4 улиралтай байсныг 3 улиралтай болгох шийдвэр гаргажээ. Энэхүү бүтцээс харахад хичээлийн жилийн 1-р улирал 1-2-р ангид 16, 3-9-р ангид 17, 10-12-р ангид 18 долоо хоног байхаар тооцсон нь суралцагчид залхах, багш, сурагчгүй ядрах, хичээллэх хүсэл сонирхол буурдгийг өмнөх жилүүдийн туршлага харуулсаар байтал энэхүү шийдвэрийг гаргах болсны үндэслэл, шалтгааныг тайлбарлана уу?

1.2.Хичээлийн жилийн 1-р улирлын дундуур буюу 9 дэх долоо хоногт Бие даалтын үйл ажиллагааг тавьснаар ямар үр дүн гарна гэж тооцоолж байгаа вэ? Энэ хугацаанд 1-р улирлын амралтыг зохион байгуулж, хичээлийн жилээ 4 улиралтай байхаар тооцоолж болоогүй юм уу? Бие даалтын үйл ажиллагаа нь Боловсролын ерөнхий хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.2-т заасан сургалтын хэлбэрийн аль хэсэгт хамаарах вэ?

1.3.Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.7 дахь хэсэгт “Холбогдох хуульд заасны дагуу гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын зэрэгт шилжсэн үед сургалт, үйл ажиллагааг Боловсролын ерөнхий хуулийн 8.2-т заасан танхимын бус хэлбэрээр зохион байгуулна.” гэж заасан байхад хууль зөрчин, 1-р улирлын 18 дахь долоо хоногт ахлах ангийн сургалтыг цахим хэлбэрээр зохион байгуулна гэсний шалтгаан юу вэ?

1.4.2025 оны билгийн тооллын цагаан сарын шинийн нэгэн 3-р сарын 1-ний өдрийн бямба гаригт тохиож байгаа. Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3 дахь хэсэгт зааснаар цагаан сарын шинийн 1, 2, 3-ны өдрүүд нийтээр тэмдэглэх баярын өдөр тул амарна. Иймд ёс уламжлал, нөхцөл байдлаа тооцоод 1 долоо хоногийн амралт зохион байгуулах боломж бий юу?

20[illegible]097

1.5.VI-XII ангийн суралцагчдын хичээлийн жилийн үргэлжлэх хугацааг 36, 37 долоо хоног байгааг 35 болгон, 6-р сарын эхний долоо хоногт багтаан хичээлийн жилийг дуусгах талаар арга хэмжээ авч болох эсэх.

2.Багшийн мэргэжлийн зэрэг олгох журам шинэчлэгдэн гарахгүй байгаа талаар:

Мэргэжлийн зэрэг олгох, хасах тухай 2018 оны 12-р сарын 20-ны өдрийн А/812 тоот тушаал 2023 оны 10-р сарын 06-ны өдөр хүчингүй болсон ч харгалзах журмыг одоо болтол гаргаагүй байна.

2.1.Багшийн мэргэжлийн зэрэг олгох журмыг хэзээ шинэчлэн гаргах вэ?

2.2.Өмнөх журам хүчингүй болсноос хойш шинэчлэгдэн гарах хүртэлх хугацаанд мэргэжлийн зэргээ шинээр авч, эсвэл сунгаж чадаагүй багш нарын хохирлыг хэрхэн барагдуулах вэ?

3.Ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, ажилтны ээлжийн амралтыг хуваан эдлүүлэх чиглэлийн талаар:

Боловсролын сайдын зүгээс 2024 оны 7-р сарын 23-ны өдөр Боловсролын ерөнхий газрын даргад хүргүүлсэн 2/72 тоот чиглэлийн хүрээнд 2025 оны багш, ажилтны ээлжийн амралтын 48 хоногийн 5-ыг нь 2025 оны 1-р сарын эхний долоо хоногт эдлүүлэх зохицуулалт хийхийг үүрэгжүүлсэн байх бөгөөд энэ хүрээнд дараах асуултууд урган гарч байна.

3.1.Боловсролын сайдын шууд үүрэгжүүлсэн чиглэлээр багш, ажилтны ээлжийн амралтыг ингэж хэсэгчлэн хуваахад Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 99 дүгээр зүйлийн 99.8-д заасан "Ажилтан өөрийн хүсэлтээр ээлжийн амралтыг тухайн ажлын жилдээ багтаан хэсэгчлэн эдэлж болно. Хэсэгчлэн амрах ээлжийн амралтын аль нэг тасралтгүй амралтын үргэлжлэх хугацаа нь ажлын 10 өдрөөс доошгүй байна." гэсэн заалт зөрчигдөх үү?

3.2.Чиглэлд дурдагдсан ээлжийн амралтын эхний 5 хоногийг хэсэгчлэн эдлэх 2025 оны 1-р сарын эхний долоо хоног нь хуулиараа ажлын өдрүүд байгаа. Хэрвээ энэ өдрүүдэд ээлжийн амралтаа хэсэгчлэн эдэлсэн тохиолдолд ажилласнаар тооцож цалингаа олгох уу эсхүл ээлжийн амралт эдэлснээр тооцож ээлжийн амралтын цалин олгох уу? Зуны амралтаар эдлэх үлдсэн 43 хоногийн амралтын цалин 48 хоногоор бодогдох уу? Багш, ажилтнуудад ямар ашигтай хийгээд хохиролтой нөхцөл байдал үүсэж болох вэ? Үүн дээр гаргасан тооцоо, судалгаа байна уу?

3.3.Багш, ажилтны ээлжийн амралтыг хувааж эдлүүлэх талаар багш, ажилтнуудаас саналыг нь авсан уу? Авсан бол ямар дүгнэлт гарсан бэ?

3.4.2024-2025 оны хичээлийн жил дуусах хугацааг 6-р сарын дунд хүртэл тооцохоор багш, ажилтны ээлжийн амралтыг хувааж, тэдний эрх ашгийг зөрчих нөхцөл үүсэж байгааг ойлгож байна уу? Асуултын 1 дэх хэсэг болон энэ хэсгийн нөхцөл байдлыг тооцоолоод хичээлийн жилийн бүтцээ эргэн харж, уян хатан зохицуулалт хийж болохгүй байгаа юм уу?

4.2024-2025 оны хичээлийн жилд үүсэж буй багш, ажилтны хомсдолын талаар:

2024

Боловсролын сайд болон боловсролын яамны зүгээс гаргаж байгаа мэдээллээр энэ хичээлийн жилд 4200 орчим багшийн дутагдалтай байна.

4.1.Боловсролын яамны зүгээс аль сургууль, цэцэрлэг, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагуудад ямар мэргэжлийн хэдэн багш, ажилтан дутагдалтай байгаа талаарх дэлгэрэнгүй судалгаа байна уу?

4.2.Дутагдалтай багш, ажилтныг нөхөх талаар ямар арга хэмжээнүүд төлөвлөн ажиллаж байна вэ?

4.3.Сүүлийн 4 жилийн (2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 оны хичээлийн жилүүд)-ийн дутагдалтай байсан багш, ажилтны тоо, тэдгээрийг хэрхэн нөхөж ирсэн талаар дэлгэрэнгүй судалгаа байна уу? Байгаа бол бичгээр явуулна уу.

5.Боловсролын сайдын 2024 оны 7-р сарын 25-ны өдрийн А/06 тоот тушаалын талаар:

5.1.Боловсролын цөм хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн талаар дүгнэлт гаргасан эсэх, дүгнэлтийг ирүүлнэ үү.

5.2.Боловсролын сайдын 2024 оны 07-р сарын 25-ны өдрийн А/06 тоот тушаалын хавсралтыг ирүүлнэ үү.

5.3.Боловсролын сайдын 2024 оны 07-р сарын 25-ны өдрийн А/06 тоот тушаалын хавсралтаар байгуулагдсан ажлын хэсгийн гүйцэтгэх ажлын удирдамж, төлөвлөгөө гарсан уу? Гарсан бол ирүүлнэ үү.

6.Багш, ажилтнуудыг сэлгэн ажиллуулах мэдээллийн талаар:

Боловсролын сайдын удаа дараагийн мэдэгдлүүдэд боловсролын сургалтын байгууллагын багш, ажилтныг сэлгэн ажиллуулах талаар хоорондоо зөрүүтэй, салбарын багш, ажилтныг маш их бухимдуулсан асуудлууд гарсан.

6.1.Боловсролын салбарын багш, ажилтнуудыг сэлгэн ажиллуулах хууль, эрх зүйн орчин бүрэн бүрдсэн гэж үзэж байгаа юу?

6.2.Боловсролын салбарын багш, ажилтнуудыг сэлгэн ажиллуулах үндэслэл, шаардлага, гарах үр дүнг тайлбарлана уу?

6.3.Боловсролын салбарын багш, ажилтнуудыг сэлгэн ажиллуулах тохиолдолд тэдний нийгмийн хамгааллын асуудлыг өмнөх түвшнээс нь дордуулахгүй байх ямар зохицуулалтыг хийсэн бэ?

Асуултын хариуг Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2-т заасан хугацаанд бичгээр ирүүлнэ үү.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН Ц.МӨНХТУЯА

67

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН
Цэндсүрэнгийн МӨНХТУЯА

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон
Утас: 26-51-72, Факс: 32-70-16
E-mail: munkhtuya@parliament.mn
http://www.parliament.mn

2024.10.14 № УИХ-03/4040

танай _____-ны №_____-т

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
БОЛОВСРОЛ, СОЁЛ, ШИНЖЛЭХ
УХААН, СПОРТЫН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА Ч.УНДРАМ
ТАНАА

Санал хүргүүлэх тухай

Миний бие 2024 оны 8 дугаар сарын 5-ны өдөр Боловсролын сайд П.Наранбаярт Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.13 дахь заалт, 37 дугаар зүйлийн 37.1.1 дэх заалт, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн асуулт тавьсан. Асуултын хариулт дахь зарим мэдээлэл хангалтгүй байсан учраас Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.3 дахь хэсгийг баримтлан 2024 оны 9 дүгээр сарын 10-ны өдөр 14 хоногийн хугацаатай "Нэмэлт мэдээлэл авах тухай" албан бичиг илгээж, хариуг 2024 оны 9 дүгээр сарын 26-ны өдөр хүлээн авлаа.

Асуултын хариуг Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.4 дэх заалт, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 114 дүгээр зүйлийн 114.1, 114.2 дахь заалтыг тус тус баримтлан Боловсрол, соёл, шинжлэх ухаан, спортын байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцэж өгнө үү.

Боловсролын сайд П.Наранбаярт илгээсэн Нэмэлт мэдээлэл авах тухай албан бичиг, Боловсролын сайд П.Наранбаяраас ирсэн хариултын хуулбарыг хавсаргав.

Хавсралт 13 хуудастай.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ГИШҮҮН Ц.МӨНХТУЯА

9033051393 9087184

00000075

68

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН
Цэндсүрэнгийн МӨНХТУЯА
14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон
Утас: 28-51-72; Факс: 02-70-16
E-mail: munkhtuya@parliament.mn
http://www.parliament.mn

2024.09.10 № УИХ-03/2770

танай _____-ны № _____-т

БОЛОВСРОЛЫН САЙД
П.НАРАНБАЯР ТАНАА

Нэмэлт мэдээлэл авах тухай

Миний бие Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.13 дахь заалт, 37 дугаар зүйлийн 37.1.1 дэх заалт, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн, 2024-2025 оны хичээлийн жил эхлэх гэж байгаатай холбогдуулан 2024 оны 8 дугаар сарын 5-ны өдөр 09 тоот асуулт тавьж, хариултыг авсан ч зарим хариулт тодорхой бус, нэмэлт мэдээлэл шаардлагатай байх тул Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.3 дахь хэсгийг үндэслэн уг албан бичгийг хүргүүлж байна.

Асуултын 1.1-т: 2023-2024 оны хичээлийн жилийн бүтцээр 4 улиралтай байсныг 3 улиралтай болгох шийдвэр гаргажээ. Энэхүү бүтцээс харахад хичээлийн жилийн 1-р улирал 1-2-р ангид 16, 3-9-р ангид 17, 10-12-р ангид 18 долоо хоног байхаар тооцсон нь суралцагчид залхах, багш, сурагчгүй ядрах, хичээллэх дур сонирхол буурдаг нь харагдсаар байтал ийнхүү шийдвэрлэх болсны үндэслэл, шалтгаан юу вэ? гэсэн асуултад *"Дөрвөн улиралтай хичээлийн жилийн бүтэц хэрэгжиж байхад хэт хүйтрэлт, агаарын бохирдол, томуу, томуу төст, халдварт өвчний тархалтын нөхцөл байдлыг харгалзан хичээлийн жилийн дундуур амралт, хичээлийн хугацаанд өөрчлөлт тохируулга хийх шаардлага үүсдэгийг өмнөх жилүүдийн туршлага харуулсаар ирсэн билээ. Ингэснээр багш, сургалтын байгууллагын төлөвлөсөн сургалт, үйл ажиллагаа тодорхой хугацаагаар хойшлох, тасалдах, хичээл сургалтын зохион байгуулалтад гэнэтийн өөрчлөлт оруулснаар багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчдын сэтгэл зүйд сөрөг үр дагаврыг дагуулж байсан"* гэж хариулжээ.

Багш, суралцагч, эцэг эх, асран хамгаалагчдын сэтгэл зүйд ямар сөрөг үр дагаврыг дагуулж байгаа талаар дурдсан сегмент тус бүрээс авсан судалгааны тайлан мэдээллийг ирүүлнэ үү.

00000055

Асуултын 3.2-т: "Чиглэлд дурдагдсан ээлжийн амралтын эхний 5 хоногийг хэсэгчлэн эдлэх 2025 оны 1-р сарын эхний долоо хоног нь хуулиараа ажлын өдрүүд байгаа. Хэрвээ энэ өдрүүдэд ээлжийн амралтаа хэсэгчлэн эдэлсэн тохиолдолд ажилласнаар тооцож цалингаа олгох уу эсхүл ээлжийн амралт эдэлснээр тооцож ээлжийн амралтын цалин олгох уу? Зуны амралтаар эдлэх үлдсэн 43 хоногийн амралтын цалин 48 хоногоор бодогдох уу? Багш, ажилтнуудад ямар ашигтай хийгээд хохиролтой нөхцөл байдал үүсэж болох вэ?" гэсэн асуултад *"Багшийн өөрийн хүсэлтийг харгалзан ээлжийн амралтын 5 өдрийг тухайн оны эхний сард биеэр эдлүүлэхэд жилд ноогдох 48 хоногийн ээлжийн амралтын олговор, тухайн сарын цалингийн хэмжээнд нөлөөлөхгүй. Багш өөрийн хүсэлтээр ээлжийн амралтаа хэсэгчлэн эдлэх тул багшийн эрх ашиг хохирох асуудал гарахгүй юм."* гэж хариулжээ.

Миний үзэж байгаагаар 2025 оны 1-р сарын эхний долоо хоног хуулиараа ажлын өдрүүд учраас ажилласан өдрүүдийнхээ цалинг авах ёстой. Мөн зуны амралтаар 43 хоногийн ээлжийн амралтын олговор олгогдоно. 2025 оны 1-р сар ажлын 22 хоногтой. Үүн дээр ээлжийн амралт эдлүүлчихээр ээлжийн амралтын олговроо 5 хоногоор бодож авч таарна. Ингэснээр 1-р сарын ажлын 22 хоногоос 5 нь хасагдаж 17 хоног бодогдоно. Мөн зуны амралтаар 43 хоногийн ээлжийн амралтын олговор олгогдоно. 1-р сарын ажлын 5 хоногийн цалингийн хохирол гарцаагүй гарч ирнэ. Энэ нь зуны ээлжийн амралтын олговрыг тооцоход ч хохиролтой байна гэж үзэж байгаа. Үүнд маш тодорхой хариулт хүсэж байна.

Асуултын 3.3-т: Багш, ажилтны ээлжийн амралтыг хувааж эдлүүлэх талаар багш, ажилтнуудаас саналыг нь авсан уу? Авсан бол ямар үр дүн гарсан бэ? гэсэн асуултад *"Багшийн ээлжийн амралтыг хуваан эдлүүлэх талаар багш тус бүрийн өөрийн саналд үндэслэн шийдвэрлэнэ."* гэж хариулжээ:

Энэ судалгааг хэдэн багшаас ямар хэлбэрээр авч, хэд нь татгалзсан эсвэл зөвшөөрсөн тухай мэдээлэл алга. Иймд Боловсролын салбарын мэдээллийн нэгдсэн системээр дамжуулан багш бүрээс энэ талаар судалгаа авч, дүнг нэгтгэн ирүүлнэ үү.

Асуултын 4.2-т: Дутагдалтай багш, ажилтныг нөхөх талаар ямар арга хэмжээнүүд төлөвлөн ажиллаж байна вэ? гэсэн асуултын хариулт хэсэгт *"Боловсролын ерөнхий хууль (шинэчилсэн найруулга) батлагдсантай холбоотойгоор багшийн мэргэжлээс бусад мэргэжилтэй иргэнд багшлах эрх олгох харилцааг зохицуулсан журмын төслийг боловсруулан батлуулахад бэлэн болгоод байна."* гэж хариулжээ.

Энд дурьдсан журмын төслийг Боловсролын ерөнхий хуулийн ямар заалтыг үндэслэн боловсруулсан болоод Захиргааны ерөнхий хуулийн 60, 61, 62 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хэрхэн хангасан тухай мэдээллийг, журмын төсөлтэй хамт ирүүлнэ үү.

Асуултын 6.1-т: Боловсролын салбарын багш, ажилтнуудыг сэлгэн ажиллуулах хууль, эрх зүйн орчин бүрэн бүрдсэн үү? гэсэн асуултын хариулт хэсэгт

70

"Боловсролын ерөнхий хуульд заасны дагуу "Багш, удирдах ажилтныг шилжүүлэн ажиллуулах журам"-ын төслийг боловсруулж, батлуулахад бэлэн болсон" гэжээ.

Энд дурьдсан журмын төслийг Захиргааны ерөнхий хуулийн 60, 61, 62 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хэрхэн хангасан тухай мэдээллийг, журмын төсөлтэй хамт ирүүлнэ үү.

Энэхүү албан бичгийн хариуг, холбогдох мэдээллийн хамт 14 хоногийн хугацаанд ирүүлэхийг танаас хүсье.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН Ц.МӨНХТУЯА

